

رابطه بین متغیرهای بافتی (ادراک از روابط والدینی، حمایت معلم و همسالان) با منزلت های هویت تحصیلی: نقش واسطه ای نیازهای اساسی روان شناختی

حسین استادحسنلو، دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی و مدرس دانشگاه فرهنگیان

مینا پژمان فرد، دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی

چکیده

یکی از مهم ترین مسائل مربوط به زندگی انسان تحول هویت و دستیابی به معنا و مفهوم زندگی بوده که از آن میان هویت تحصیلی یکی از آنها می باشد. هدف پژوهش حاضر تحلیل رابطه بین هویت تحصیلی و عوامل بافتی والدین، مدرسه (معلم و همسالان) به واسطه نیازهای اساسی روان شناختی می باشد. پژوهش حاضر از نوع بنیادی تجربی مبتنی بر روش همبستگی است و برای گردآوری داده ها از روش پیمایشی استفاده شده است. گروه نمونه شامل 637 دانش آموز (363 دختر، 274 پسر) پایه دوم دبیرستان های نظری شهر تبریز، به روش خوشه ای انتخاب شدند. این افراد پرسشنامه ای متشکل از مقیاس ادراک والدین (pops؛ گرولینک و همکاران، 1997)، مقیاس اندازه گیری زندگی (گیس، 2002)، نیازهای روان شناختی پایه (دسی و همکاران، 2000) و پرسشنامه هویت تحصیلی (واز و ایزاکسون، 2008) را پاسخ دادند. در این تحقیق از روش مدل یابی معادلات ساختاری بهره گرفته شده است و جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار لیزرل استفاده گردید. نتایج حاکی از آن است که متغیرهای حمایت معلم، همسالان و مادر به واسطه نیازهای روان شناختی پایه بر هویت تحصیلی دانش آموزان به طور غیر مستقیم اثرگذار بودند. همچنین نتایج نشان داد که 3 درصد واریانس هویت موفق توسط عامل شایستگی، 6 درصد واریانس هویت دیررس توسط عامل خودمختاری و شایستگی، 5 درصد واریانس هویت سردرگم توسط عوامل خودمختاری و روابط با دیگران تبیین گردیده است.

واژگان کلیدی: ادراک روابط والدینی، حمایت معلم، حمایت همسالان، نیازهای روان شناختی پایه،

هویت تحصیلی